

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

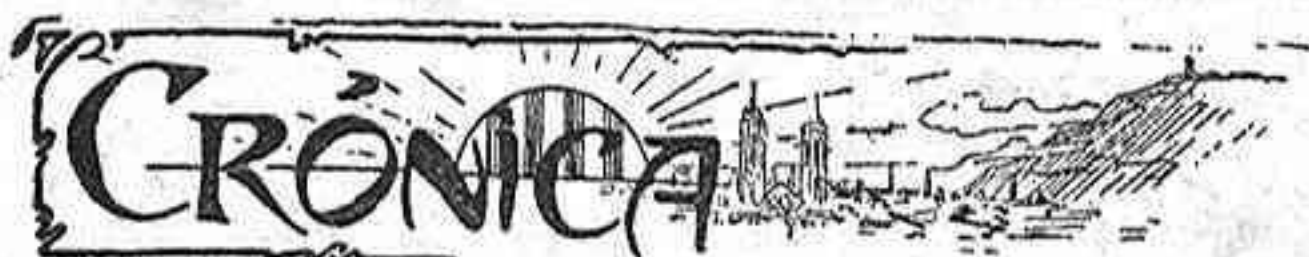
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

BARCELONA PINTORESCA

Un replá de Montjuich, el día del Dijous Sant.

LA CRESCUDA

L'entusiasme solidari de Barcelona's va propagant com un regueró de pólvora per Catalunya entera. La ciutat, cap y casal de la terra catalana, ha encés la llar pairal abocanthi tot el combustible de las vellas preocupacions, dels odís insensats, de las diferencias personals y de banderia, y s'ha abrandat la foguera ab tanta bravesa, que avuy no hi ha un sol catalá que no senti 'l confort enhardidor del seu escalf.

Tot just som al comens de la campanya y ja per tot arreu s'observan senyals seguras de una anticipada victoria. L'exemple dels districtes en marxa, en els quals, en las dos passadas festas se realisaren actes grandiosos, ab motiu de la presentació de sos respectius candidats, será seguit sens tardansa per tots els demés, y dintre de poch presenciarem l'espectacle may vist de un poble enter unit per una idea y dominat per un encaterinament entusiasta y noble, conquistant en esplendorosa victoria 'ls seus drets á regirse dintre de una nova vida y la gloria de ferse 'l paladí esforsat de la regeneració d'Espanya.

Davant de aquest prodigiós desvetllament tot queda petit, migrat, impotent: las oligarquias, el caciquisme, l'aventurisme foraster y pertorbador, feble pilot de farda, que la riuhada se'n emportará ab la seva empenta. L'acció de la propaganda solidaria, acobladora d'energias y entusiasmes populars, ja no pot ser ni tans sol contrastada pels enemics de la *Solidaritat catalana*. Els tristos candidats del vell régime y de las malas costums políticas no troban ambient en lloch, ni pera plantar cara als oradors solidaris, ni casi bé pera preparar el joch ignoble de las sevas strafalarias combinacions. Molt fort se sent el poble unit, rihentse per endavant de las sevas amenassas y fent burla dels seus pretesos favors. Están perduts, derrotats avants de las eleccions. Inútil será tot lo que intentin: han acabat els quartos.

Es curiós fixarse en el destarotament del lerrouisme. L'ex-emperador que galejava de ferse amo y senyor de Barcelona, porque, com digué un día: «Quien tiene á Barcelona, tiene á España», no ha lograt sortir de la apoteosis del deu de mars. Cert qu' en els primers moments mostrava encare una gran arrogancia, porque 'l cop era calent y no 'l sentía bé; pero s'ha anat refredant, y cada día se'n dol més. Y lo pitjor per ell es que no sab á quin remey apelar per' aliviar-se. Tornar á las provocacions y al engrescament dels seus idolatras de l'estaca y 'l revólver no's decideix á ferho, porque ja n'ha tastat las conseqüencias. Reprimir per un moment els seus impulsos agressius y fingir un gran respecte al dret agé que avants atropellava, li porta 'l perill de que 'ls matons se li tornin agres. Prepararse pera emplear en la próxima batalla els medis fraudulentos á tot drap, tampoch li ha de ser possible, porque la *Solidaritat*, que no bada, pendrá las degudas precaucions per impedirho. ¿Qué fer, donchs? ¿Per quin camí decidir-se?

Sembla que algú que confiava molt en la seva ajuda pera desbaratar el montón de la *Solidaritat*, ha vist á la fi qu' en lloch de desferlo encare li donava consistencia, y ell mateix ho ha comensat á entendre aixís, y no las té totas, al veure qu' en efecte, tots els trets li han sortit per la culata. ¡Y no se n'ha adonat fins ara!

Calculin ab tot aixó quin no será 'l seu destarotament, en presencia de una nova y segura derrota, que li imposará una liquidació definitiva, en pura pérdua, de las sevas pintorescas aventuras. No sortirá elegit per Barcelona, ni logrará pertorbar un sol dels districtes de Catalunya. Unicament en aquells en que s'hi presenti un candidat oligárquich rich y tonto, podrá enviarhi á algun dels seus satélits á tentar fortuna, encare que tingui la plena seguretat de ferli fer un paper ridícul.

A n'aixó ha quedat reduhit el ferotge lerrouisme, última esperansa dels governs oligárquichs que l'alentavan y 'l protejían. Incapás d'assimilarse 'l sá moviment de tot un poble, Catalunya l'elimina, naturalment, casi sense esfors.

* *

Tot l'odi y tota l'antipatia contra 'l desvetllament del poble catalá s'está congriant á Madrid. Ja la premsa del *trust* ha comensat á disparar la seva artilleria de gros calibre. Per pólvora emplea la tirria, per projectils el llochs comuns de sempre, que han acabat per ser completament inofensius. Perque aquí 'ls seus efectes no hi arriban, y ja ni indignació 'ns produheixen. Y per lo que atany al resto d'Espanya, l'opinió, per desgracia de tots, está tan amodorrada, que no es fácil que un estrépit periodístich, per gros que sigui, logri despertarla. Millor que 's desvetllés, aixís veuria la veritat. Més á la fi de treureli la son se'n cuidarà la representació parlamentaria de Catalunya.

Quan els diputats catalans, degudament solidaris, fassin exposició clara y explícita de lo que Catalunya vol, aixó mateix será lo que vulguin y lo que á la fi conquistarán las demés regions d'Espanya.

Per lo que toca á las amenassas, y en especial las que fulmina la premsa militarista, ens tenen sense cuidado, porque fá ja molt temps qu'estém curats de sustos, y 'ns hem acostumat á considerarlas no com á una demostració de forsa, sino com una proba palmaria de frenesí impotent.

Aixís si algún día sembressin á Catalunya de sal, els catalans hi posaríam l'escarola, l'oli y 'l vinagre, y 'ls convidaríam á una ensiamada; y si la trobessin massa salada, la culpa sería d'ells.

S'ha dit que pera contrastar el gran moviment de *Solidaritat*, no hi ha medi més expedit y eficás que l'ocupació militar de Catalunya. Si aixó's realisés, estém segurs que 'l poble catalá rebría ab la seva amabilitat acostumbrada als dignes militars espanyols, concedintlos tots els honors de una franca y cordial hospitalitat, de manera qu'encare que 'ls enviessin en só de guerra, no trobarían enemics á quí combatre, y fins podría donarse 'l cas de que á la curta ó á la llarga's tornessin solidaris entusiastas del primer al últim.

S'han de desenganyar els amichs de resoldreho tot per medi de la violencia: quan un no vol, dos no's barallan, y Catalunya no vol barallarse. La posició que ha lograt conquistar es massa forta pera que's presti á abandonar-la sense més ni més: en ella se sent invulnerable.

¿Hi ha al món forsa coercitiva bastant pera matar una idea arrelada en l'ánima de un poble? Y quan aquesta idea s'exerceix pacíficament y ab amparo de la llei, ¿en qué podría bassarse una repressió brutal? En plé sigle xx ja no poden prosperar las insolencias del despotisme, y 'l mon enter protestaría de que's castigues á un poble, pel delict de purificar el sufragi universal y pendre part en unas eleccions.

* *

¡Y de quina manera's disposa á ferho!

CAMÍ DE CIUTAT

—¿A Barcelona 'ls porteu? Veyám si hi haurá gana.

—Gana ja ho sé que n' hi ha. Lo que crech que escasseja bastant son els quartos.

Ab una gran alegría, ab una serenitat sens parella,
ab un orgull alentador, ab la seguretat plena de
cumplir una missió patriótica y redemptora.

El día 21 de abril, cada catalá introduhirá en l'
urna, junt ab la candidatura, tot el seu cor.

P. DEL O.

CARA Y CREU

I

M' encanta el camp: me plau la melodía
del cant de tants aucells en el pinar;
el crit del gall qu' alerta sol estar,
l' esclat hermós del cel al puntá 'l día.

La dolsa pau que 's gosa á la masía,
dels bens y dels cabrits el dols belar,
la flayre que 'l celler sol escampar...
tot ensemps m' ompla 'l cor de melangía.

Aquí la Vanitat no hi troba estada:
la Moda atura el pas avergonyida;
la quiëtut, la pau tant desitjada
que á ciutat endebadas l' home crida,
per sort, aquí, 's á la fí jo l' he trobada:
aixó es la llibertat, aixó es la vida.

II

Ja estich tip de sentir grills y granotas,
brams d' ase y de belar bens y cabrits,

ja estich cansat de moscas y mosquits,
de porchs y galls y de las bestias totas.

Viure continuament així, entre potas
me te aburrit del tot, en tots sentits:
asco 'm fan els femers fumant humits,
asco el celler y el tuf que fan las botas.

—Aixó es gosar del mon—hi ha quí diu;
—M' encanta el camp, m' agrada sa modestia;
mes jo dich al contrari, ab prou motiu;
lo cómodo per molts, per mí es molestia,
y el qu' es plaher per l' home que aixís viu,
per mí no es mes que fer la vida bestia.

L' HEREU D' HORTA

EL BE

Era un anyell blanch, triscador, gentil... y igno-
cent com solen ser tots els anyells de tots els remats
de la terra.

Un día, quan més dejú estava ell de las grans no-
vedats que se li preparavan, se li presentá el pastor.

—Despedeixte de l' herba—va dirli.

—¿Y aixó?

—Hem d' empendre un viatge. Aném á ciutat.

—¿Nosaltres?... ¿Y qué hem de ferhi allí?

—¡Oh!... Tú no 'n sabs res encare de las cosas d'

aquest món. S' acosta una diada solemne: la Pasqua. Una festa de la qual el principal personatge ets tú.

—¿De veras? ¿Jo?... ¿Un sér tan modest, tan insignificant, tan senzill?...

—Pues es aixís. Sense 'l teu concurs, no hi ha Pasqua possible.—

Al bé, que may s' havia vist ensabonat de tan pródiga manera, li queya la baba.

—¡Aném!—va exclamar.— No vull que la noble gent de ciutat s' haja d' esperar per culpa meva.—

Y, en efecte, 's posaren en camí.

Del camp á la carretera, de la carretera á la estació, ni 'l pastor ni l' anyell obriren boca.

—¡Veyám!—rumiava el bè:—¡Veyám qué deurá ser aquesta festa á la qual tan galantment me convidan!

—¡Qu' es animal!—pensava el pastor:—¡Vès ab quina mansuetut s' encamina ell mateix á la rateral...—

Arribats á la estació, el tren ja esbufegava.

—¡Pujal...—

—¿A n' aquest cotxe tan bonich?—preguntá l' anyell, que, no havent viatjat may, prenía sincerament un vagó de tercera per un espléndit palau de fadas.

—¡Puja, puja! Tractantse de celebrar dignament la Pasqua, no 's mira prim.

—Es que 'm sembla massa hermós aquest departament, per nosaltres.

—De ben poch t' admiras. Altras sorpresas més grossas t' esperan.

—¡Aném, aném!—

Y 'l tren, esperonat pel estrident xiulet de la locomotora, 's va posar á rodar.

El bè no cabía á la pell.

Tan mateix no exagerava el pastor al ponderarli la magnitud de la festa que á ciutat se li preparava.

¿Cóm s' hauría may ell imaginat lo que per la obera finestreta del vagó estava veient?

Era un espectacle inesperat, meravellós, increible. Els arbres, els pals del telégrafo, las casetas dels guardas de la vía, tot passava per davant dels seus ulls corrent, volant, com si un vent diabólich ho

arrenqués de la terra, que en vá pugnava pera reténirho.

—¿Per qué corra tot aixó?—preguntava l' anyell.

—Es que... ja comensa la Pasqua. L' alegría que inspira la festa es tan gran, que fins las cosas inanimadas participan d' ella.

—¡Ah!—va exclamar el bè, empassantse candorosament las explicacions del pastor:—¡Visca la Pasqua!—

Xiulá altra vegada la máquina y 'l tren s' aturá.

—¿Qué? ¿Per qué 's para 'l cotxe?

—Ja som á ciutat. Baixá. ¡Veurás, veurás quina arribada van á fertel!—

No exagerava el bon home. Apenas hagué saltat del vagó, mil ulls llampeguejants y copdiciosos se fixaren en l' encisador anyell.

Era un coro d' alabansas, capás de marejar al animal més curtít en las arts de l' adulació y del servilisme.

—¡Quín bè més preciós!

—Aixó no es llana; es seda pura.

—Y está ben rodonet.

—Y sembla tendre...—

No hi faltava més que una música y mitja dotzena de comissions oficials ab pendóns y banderas.

—¿Qué tal?—li preguntava el pastor, acostantseli á l' orella.

—¡Molt bél... Estich encantat, aturdt davant de tan falaguera rebuda.

—Ja t' he dit jo que la Pasqua era una cosa molt solemne y molt...—

Un espectador que ab ayre decidit va aproximar-se al grupo interrompé la conversa. Comensá un diálech en veu baixa. El bè procurava escoltar lo que 'l fulano deya al pastor y lo que aquést li contestava; pero foren inútils els seus esforços. «—¡Masal...—¿Donchs quánt?—Quinze.—Partim la diferencial...» Aquestas sigueren las únicas paraulas que l' animal pogué pescar del misteriós colóqui.

Per fí el pastor doná al anyell un copet amable.

—Anda... vesten ab aquest senyor.

—¿Y celebraré la Pasqua ab ell?

—O ell ab tú...

LA NOTA DEL DIA

Las massas s' han llenyat al carrer.

—Tant se val. L'ordre dels factors...—

Guiat pel nou acompanyant que la casualitat li deparava, el bè va posarse á caminar al través de la gran ciutat.

—¿Ahónt anèm?

—A casa.

—¿Y en sent allí?...

—En sent allí... la mestressa ja deu tenirho tot á punt.

—Vols dir á punt pera celebrar la Pasqua?...

—*Ecco li quá.*

Aquest cop, l'home no l'enganyava. El bè entrá en el seu domicili á las tres... A las quatre ja era mort y escorxat y á las cinch en la inmensa cassola comensavan ja á daurarse lentament els seus tendres palpissos.

Si'l poble, etern bè de la eterna Pasqua humana, sapigués filosofar y aplicar la moral dels quèntos, ¡qué difícil els seria als seus pastors ferlo pujar al tren del embaucament, que, sortit de la estació del ideal, va á parar sempre á la cassola!...

A. MARCH

À UNA CATALANA

(QUE NO PASSA PEL CARRER D' ARIBAU)

Aprofitant la diada
de sè avuy divendres sant,
ab mantellina elegant
t' he vist sortir boy mudada.

Jo, d' un tros lluny te seguía
per poderte contemplar,
perque t' haig de confessar
que de cop no 't coneixía.

—¡Quin tipol... ¡Quina barbiana!—
(vaig dirme entre mí.)—Es del hú,
y andalusa, ben segú;
té 'ls aires de *gaditana*,

M' acosto més, y...—¡Es divina!
¡Quín cap més encisador!
Quína fló al monyo.. ¡fa olor!...
Ah, ja ho tinch; es *granadina*.

Molt dissimuladament
te miro els peus... ¡quins peuhets!
—Aixó dels peus petitets
me dñu clar qu' es de *Jaen*.—

M' hi acosto més.—¡Quina altesa!—
No m' aguanto, perdo el freno,
avanso y ..—¿Cutis moreno?
No hi ha dupte, es *cordobesa*.

El cor parlarte 'm demana;
t' enprenc buscant una excusa,
reconech qu' ets catalana
y 'm dich:—No pot sé' andalusa,
¡m' ha resultat *sevillana*!

SALVADOR BONAVÍA

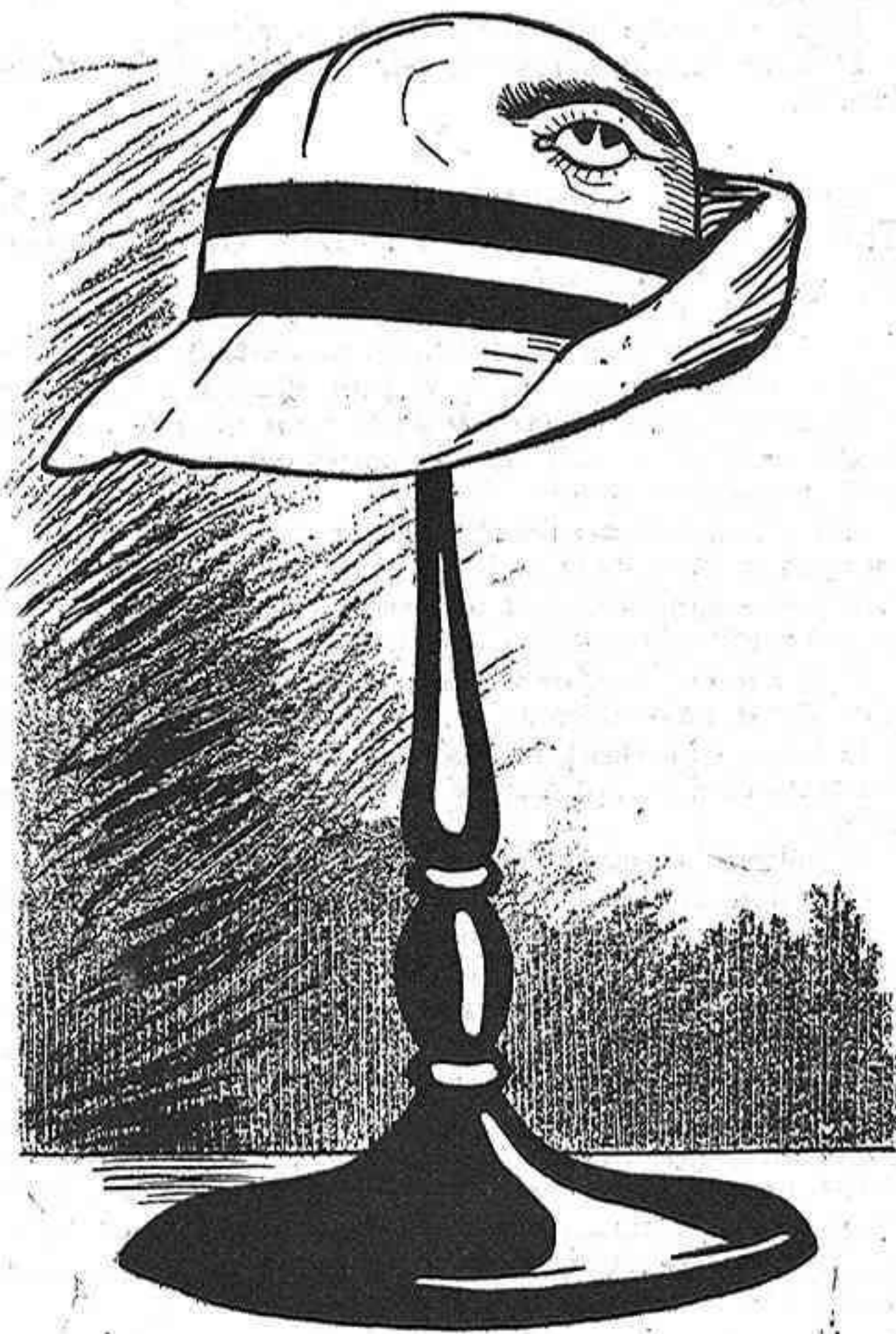
Algunes consideracions

sobre 'l treball y la ganduleria

L'home ha nascut pera jeure. Aixís ho diu un amich meu Y lo qu' es més: ho proba.

La Naturalesa es sabia; no fa res á capritxo. Contempleu al home: no té cap orguen important á la part del darrera. Ulls, nas y boca, al davant. Orelles y brassos, als costats. Si fos possible qu' enganxessin un home d' esquena á la paret, no li inutilisarian cap sentit corporal.

«PARA EVITAR MALAS INTERPRETACIONES»

El jipi que aquí veus, lector benévol,
—ho fem constar per ara y per després—
representa el barret de don Dallonsas,
y res més.

Y qui diu d' esquena á la paret, diu ajegut á terra, ó millor ajassat al llit.

Els moviments de brassos y camas son més importants, nombrosos y extensos cap endavant que cap endarrera.

¿Quína es la posició *estable* del home? La ajeguda. ¿Cóm camina l'home al náixer? De quatre grapas. S' aguanta dret y camina dret gracias al hábit, á la costúm, al progrés. Pero, deixeu al home dret ó de quatre grapas: l' esfors muscular s' acaba, l' home s' ajeu, pren la posició normal. ¿No ha de ser normal la que cansa menos? ¿No es la natural la que dura més temps? Sumeu las nits, las mitj-diadas, la llarga época infantil y las temporadas de malaltia. ¿Heu estat més estonas drets ó ajeguts?

Passaréu drets horas y més horas; á días y días ja no hi arribaréu. Ajeyeuvos: podreu passarhi horas, días, senmanas... mesos y tot.

¿Vos fan mal el cap, el ventre, las camas? ¿Qué cerqueu? El llit. ¿Per qué? Perque es la posició més descansada; perque allí es ahont el cos reposa.

L' Anatomía y la Fisiología donan la rahó al meu amich: l' home ha nascut pera jeure.

Diu el rich que no treballa:— ¡El treball es una virtut!
Diu el pobre que treballa:— ¡El treball es una honra!
Digas al rich:— Deixa 'ls diners; practica la virtut del treball.— Ell contestará:— No m' hi conformo; més m' estimo ser rich que virtuós.

Digas al pobre:— Traballa forsa, quant més t' afanyas més t' honras.— Ell contestará:— Ja n' estich tip de treball; si pogués, deixaria la feyna; el descans no es cap deshonra.

Y jo dich: no crech en honras ni en virtuts que porta-

das al excés sigan perjudicials. Aixó 'm fa 'l mateix efecte que aquella gent que 's posa malalta y exclama:—
!Massa salut!

De que l'home 's mori de massa sá, ríuten.

De que l'home 's reventi per massa virtuós, ríuten també.

¿D'hont vé 'l treball? L'Historia no 'ns en parla. La Tradició diu qu'és un cástich de Deu: *Guanyarás el pá ab el suhor de ton front*.

Glosemho aixó, ara qu'és moda el fer glosaris.

El treball és una condempna, un cástich, una pena; luego no pot ser honrós, ni virtuós. Tant se valdría dir: —*En Peret tindrà l'honra de passar deu anys de presidi á Ceuta. — En Mugí serà virtuós tota la vida, porque disfruta de cadena perpétua.*

«*Ab el suhor de ton front*» ¿Y per qué no ab el de la esquena y ab el de la pitrera? ¿Per qué no patint fret? ¿Es que 'ls panallóns y 'ls encostipats son als ulls de Deu menos meritoris que una escaldadura ó un acolorament?

Si la *Biblia* l'haguessin escrita els esquimals no haurían parlat aixís. Com si 'ls Apóstols en lloch de pescadors haguessin sigut tocinares, la Quaresma fora de quaranta días de butifarra y no de quaranta días de bacallá.

Torném al glosari com á bons filsofhs.

«*Guanyarás el pá...*» ¿Y la coca? ¿Y 'l vi? ¿Y la carn?

Conciliem, donchs, la Ciencia revelada ab la Ciencia de la vida práctica. La *Biblia* és la paraula de Deu, y per lo tant, immutable. Els imperfectes códichs humans (obra humana al fi) están subjectes á aclaracions, reglamentacions, interpretacions y Sentencias del Tribunal Suprém que las cambian, giran, torsan, adressan, estiran ó arronsan segóns el cas. Las lleys divinas son perfectas, claras, terminants y explícitas. Diuhen lo que han de dir, y no volen dir res mes que lo que diuhen. La Divinitat no s'entreté á combinar jeroglífichs ni jochs de paraulas. Per lo tant, apliquém el quiento.

L' OBERTURA DE LA EXPOSICIÓ S' ACOSTA

—Endressém la casa, que han de venir forasters.

«*Guanyarás el pá ab el suhor de ton front*». ¿Quant val el pá que un consúm? ¿Dos rals diaris? Donchs... prou. ¡Fora jornals de vuyt horas! Suhar al día per valor de mitja pesseta. Y ja s'ha cumplert ab el precepte sobirá.

El treball no és cástich ni virtut. El treball ha de ser exercici cotidiá del cos, sá, comfortable, distret, agradós, lleuger, fácil, alegre, que enrobusteixi 'ls muscles, que esplanyi el cor, que aclareixi el cervell, que vigorisi l'ánima.

¿Voleu acabar las guerras? Feu que 'ls richs perdin la fortuna el mateix día de declararse; feu que 'ls poderosos tingan els seus fills á vanguardia á la primera batalla.

¿Voleu fer cómoda, segura, curta y profitosa una feyna? Obliguen á ferla á richs y á pobres; als sabis y als ignorants. ¡Ja veureu que prompte 's modifícan las condicions del treball!

—¿Ahont vá, Senyor Bisbe?—Vaig al meu treball: Haig de confirmar, de benehir, de predicar, de dir missa, de resar y de donar audiéncia.—¿Que no podría ferlo jo un treball aixís?—No tens facultats.

—¿Ahont vá, Senyor Ministre?—Vaig al meu treball: Haig de celebrar consell, firmar algunas Reals Ordres, assistir al banquet d'una Embaixada y conferenciar ab el Governador Civil.—¿Que no podría ferla jo aquesta feyna?—No tens prou talent.

—¿Ahont vá Senyor Banquer?—Vaig al meu treball: Haig de passar comptes, revisar unas lletras, fer giros, cobrar uns interessos y retornar uns dipósits.—¿Que no fora capás jo per aquesta mena de treball?—No tens capitals.

—¿Ahont vá, Senyor Magistrat?—A treballar: Haig de presidir una vista, fallar un plet y firmar una sentencia.—¿Que no serviría jo per un treball d'aquesta mena?—No tens prou estudis.

—¿Ahont vá Senyor Bolsista?—A treballar. Haig de vendre 'ls quates; haig de comprar els cinchs, desferme dels Norts, acaparar Almansas, empényer amunt els Colonials y apretar avall las Fransas.—¿No podría dar-me'n de treball d'aquesta classe?—No tens crédito.—

Lo que ells diuhen:—¡Hem de treballar per viure! Ab talent, facultats, estudis, crédito y capitals se troban feynas que 's concilian ab la bona vida.

—Agafa un fanal ficat á la gabia. Baixa á la mina y arrenca 'l carbó de las entranyas de la terra.—No tinch forsa.—¡Mórat de fam, gandull!

—Ves allá dins, posa foch á la máquina y fabrica ampollas; fes salfumant ú oli de vidriol; cou teulas y mahóns.—No estich prou robust.—¡Mórat de gana, gandull!

—Marxa al camp, séga al pich del sol, fanga al mitj de la mullena, fes llenya entre la neu.—Massa m'enmaltiría.—¡Mórat de miseria, gandull!

—Pero, ¿que es aixó de ser gandull?—N'és el qui pot y no vol treballar.—Y el qui no treballa pera no encostiparse, pera no acolorarse, pera no torna'se tísich, ni cardíach, ni reumátich?—Es un gandull. Per la vida ha de perdre's la vida.

Una vegada un socialista volía ferm'ho entendre:—Unicament han de considerarse com treballadors els que 's dedican á treballs manuals, feyna de mans. Ja veu si es clar l'assumpto.—No tant com li sembla. Els forners, els camálichs, els manyans, els pintors..., bueno, no hi ha reparo. ¿Y 'ls carters, els recaders, els vigilants, els serenos, els cómichs, els saltimbanquis, las bailarinas, no son treballadors? ¿Y 'l qui juga á pilota ó al billar, el qui toca 'l piano, 'l qui guía un automóvil..., es un treballador no més porque mou las mans?

Uns diuhen qu'hem de guanyar las caixaladas ab el suhor del front; els altres declaran que ab la forsa dels punys. ¿Ho enteneu?

Prou s'entén. El mal és partir de la base equivocada de que 'l treball ha de ser fatigós, dur, pesat; lo que no cansa, lo que no és excessiu, lo que no perjudica, no és treball. Y aquesta equivocació és dels de dalt y dels de baix. Qui no fa feyna de burro, no treballa. Y ab tot y

EL COS ELECTORAL PREN VISTAS

—¿Quina mona vols que 't dongui la padrina?
—Aquesta.

no ser l'home una bestia de carga, el qui no s'ajup á fer feyna de bestia se 'l considera un gandul.

***

El gandul es un home generalment depreciat; fins que vé algún día que se l'admira per fer cosas extraordinarias.

Exemple: en un poblet arreconat del interior de Castella existía no fa gayres anys un gandul de marca major. Compares y comparets que de cara al *terruño* passavan la jornada suhant gotas com sigróns, despreciavan á n'aquell home que vivía ab l'esquena dreta y miserablement empenyía las jornadas d'aquesta trista existencia. Un jorn malestruch s'enfonzá l'iglesia y tres baylets de poch anys quedaren colgats entre la runa. La seva

salvació era qüestió de minuts; els pagesos se trobavan lluny, molt lluny, treballant de cara al *terruño*. Un sol home apte y robust se trobava al poble: el gandul. ¡Ah, el gandul, el miserable gandul, el despreciable gandul per primera vegada 's dedicá á la feyna, feyna bona, feyna santa! ¡Aquell treball sí qu'era virtut y honra! No treballava pel *garbanzo* com els seus compatricis, no treballava per anar tirant, no ho feya per la vida propia: ho feya pels ignocents, per la canalleta, pels altres. Y apartant pedras y fustas y desferras deslliurá de l'asfixia als infelissos soterrats. Y quan els homes del poble arribaren, plens de fatich y d'angoixa, el gandul ja jeya panxa per munt á l'ombra en un recó de plassa. ¡La gandulería havía salvat tres vidas!

***

«Qui no treballa no menja, ni va bonich el diumenge.» (Quin sarcasme 'l del adagi! Hauria de canviar-se y dir-se: «El qui no treballa, menja; y per ell sempre es diumenge.» O bé: «Qui molt treballa poch menja y may sab quan es diumenge.» Aquestes sí que foren veritats com catedrals.

KIKU KAMAMILLA

TEATROS

PRINCIPAL.—MALATS TRIOMFANT.

La nit del dissapte passat va ésser un veritable aconteixement artístich: un d'aquells moments musicals en que l'entusiasme autèntich se desborda á raudals en just homenatge á lo verdader, bó y hermós. El mestre consumat, el gran Malats, mereixia l'ovació d'un auditori refugiat al Principal pera sentir á un apóstol del sentiment músich, á un sabi y á un hábil y esplendorós concertista del piano del qual n'arranca tots els secrets.

El guanyador del premi Diemer no s'adorm sobre 'ls seus lloers; la tenacitat de son caràcter el fa progressar d'un modo assombrós; en cada concert s'eleva més y més sobre 'l seu ferm pedestal d'eloqüent concertista. És un astre de primera magnitud qual llum es cada vegada més intensa y que indubtablement ha d'illuminar á tots els seus satèlits que, despossehits de tota enveja, no s' desdenyin d'escoltarlo ab l'atenció y respecte que 's mereix un gran artista que si té algún defecte es la sobra de qualitats.

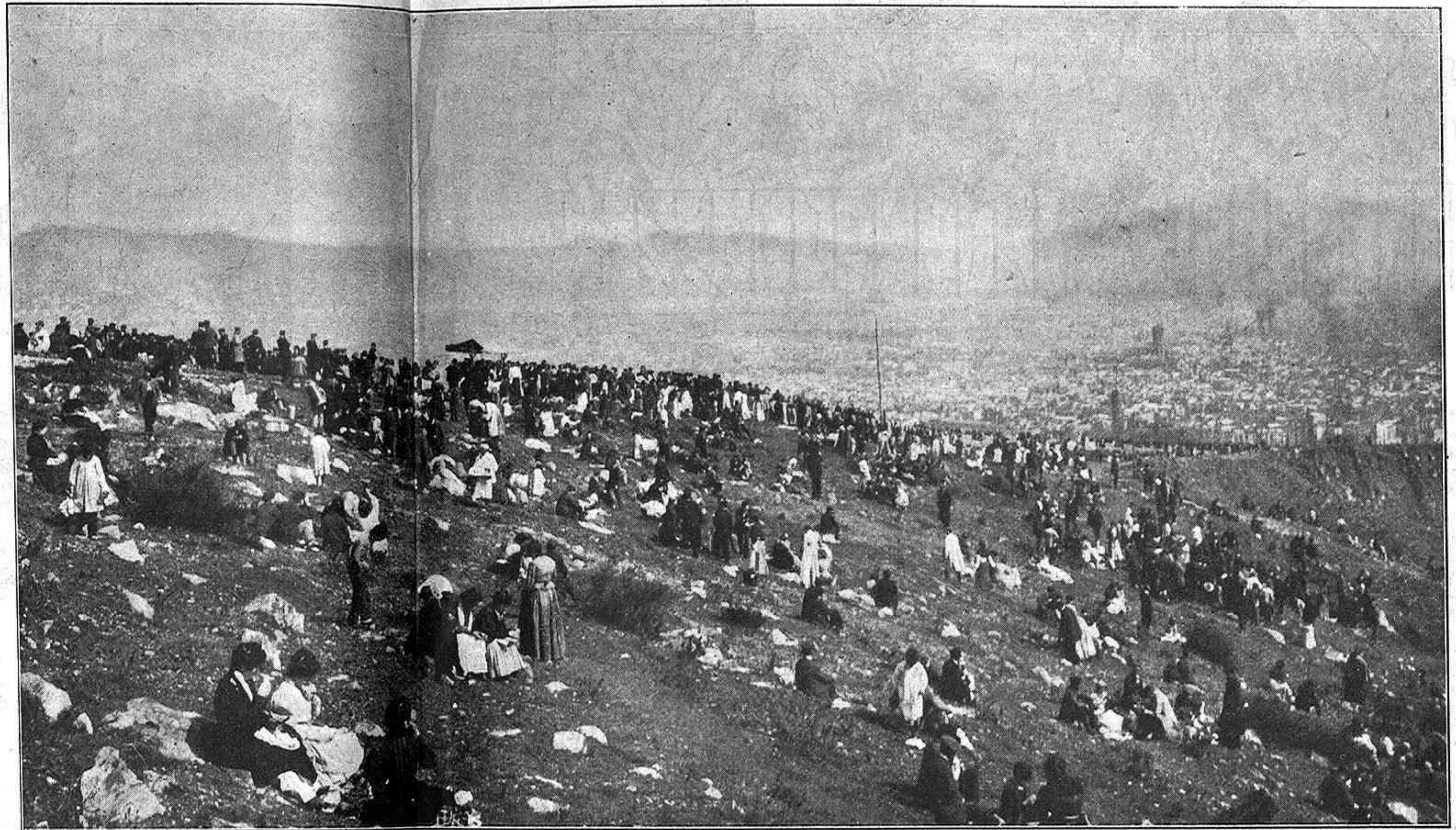
La incompetent batxilleria li trobará travessuras, abús de sincopats ó abundancia de bravura; pero es per prodigalitat y devegadas per mala distribució del *menú*, per massa plats forts en una mateixa part com, per exemple, en la tercera del programa, que va executar ab una brillantés assombrosa, pero sens produhir la fonda emoció estètica de la primera part y del *nocturn é impromptu* de Chopin, en la segona.

Malats, además de sas eminentíssimas condicions artísticas, ha tingut l'habilitat de treure la monotonía del piano y de no fer desmayar may l'interés dels que l'escoltan, perquè sempre diu, executa y sorprén ab la seva técnica maravellosa y ab la claretat d'un mecanisme original fins al punt de fer duptar algunas vegadas de la justicia dels seus atreviments y alardes de sonoritat sorprenent.

El nostre Albéniz vingué expressament pera sentirli tocar las sevas últimas composicions *El Puerto* y *Triana*, obras inspiradíssimas y que caracterisan á un compositor que ha sapigut trasladar al teclat l'ambient de las regións espanyolas elevant la música popular á un estil clàssich y commovedor, conservant sempre puríssims els cants y melodías dels pobles ibèrics ab claríssims conceptes sens jamay caure en la vulgaritat y enternint fins á lo més fondo de l'ànima. Las composicions del nostre Albéniz obligan á tots els grans concertistas á que figurin en els programmas serios y interessants.

L'intel·ligent públich del *Principal*, entusiasmats ab l'autor y execu-

A LA FALDA DE MONTJUICH

El poble aprofita las festas del Dijous y Divendres Sants pera passar unas quantas horas al ayre lliure.

LAS VÍCTIMAS DE LA PASQUA.

FIRA DE BÉNS AL PASSEIG DE SANT JOAN.

¡ALELUYA!

Si del dissapte de Gloria
se 'n treya aquesta expansió,

contéstinme, ¿qué sería
de la santa tradició?

tant, els feu una grandiosa ovació que conngué á tothom al veure com s'abrassavan en mitj del escenari, dos amichs de cor, dos grans artistes, dos fills de Catalunya als qui aquesta estima com als seus més predilectes.

NOVETATS

Continúan ab molt bon éxit las funcions d'ópera, baix l'acertada batuta del mestre Goula.

Tant *L' Africana* com *Rigoletto* han tingut una interpretació molt ajustada, ab gran satisfacció dels filarmónichs amants de la bondat y la baratura.

LA QUA DE LA TEMPORADA

La quaresma teatral sol tenir una qua, curta y casi sempre pelada: la forman els darrers esplets de las companyias que se 'n van, dihent alló del adagi: «Por el tiempo que he de estar en el convento...»

Avants de anarse'n de *Novetats*, els operetistas italians van posar la indispensable *Mascota*, y l' Italo Bertini, per galanteria y ab el concurs de alguns artistes espanyols, representá *El pobre Valbuena*, sortintse'n ayrosament.

Pera 'l dissapte de gloria debut en aquest teatro de una companyia melodramática, ab l'estreno de un' obra sensacional de 'n Decourcelle, mestre en el género, titulada *Los misterios de San Petersburgo*.

***

La companyia de 'n García Ortega, que ha fet á *Eldorado* una temporada tan llarga, deixa las taulas á disposició del eminent Borrás, qui avants d' emprendre la seva excursió á América ha volgut honrarnos (y li agrahím de tot cor) ab una serie de 20 funcions. Ab els aplausos dels barcelonins, que no han de faltarli, podrá realisar la travessia ab vent de popa.

L' última novetat que 'ns oferí en García Ortega fou *Los de Belmonte*, comedia casulana, en la qual els personatjes ens contan durant quatre actes mortals una multitud de trifulcas de familia, sense relleu, ni emoció, com si en lloch de interessarnos pretenguessin fernos admirar.

Tant mateix la Srta. Bremón podía haver escullit pera 'l seu benefici una producció més acomodada á las sevas facultats y sobre tot més encaixada ab el gust del públich.

Cónstili, no obstant, que no li guardém cap rencor á la simpática y estudiantosa actriu, que durant tota la temporada ha donat un pas tan aventatjat en la seva carrera. La disculpém porque tothom está exposat á equivocarse.

∴ Al *Principal* se posará dissapte Tony-Guida (*Hensel und Gretel*) de

Humperding, tal com el mestre la va escriure, avants de ampliarla. El llibre ha sigut traduhit al catalá per en Maragall y en Rivera, y aquestas firmas son una gran garantía.

∴ Al *Circo barcelonés* funcionarà desde dissapte una gran *troupe* de varietés, y al *Granvia* comensará las sevas funcions una companyia de sarsuela xica, dirigida per en Pepe Angeles y 'l mestre Pellicer.

N. N. N.

ESQUELLOTS

La *Correspondencia de España* de Madrit publica va días enrera las següents ratllas:

«Personas importantes en la política han recibido noticias de Barcelona que no dejan de tener gravedad, por lo que se asemejan los hechos relatados en ellos, á otros hechos acaecidos ha tiempo en aquella capital, y que ocasionaron perturbaciones de orden público y acontecimientos políticos.»

«Se habla de caricaturas recientemente publicadas, en alguna de las cuales aparece la Solidaridad en figura de arcángel San Miguel, poniendo el pie, aparentemente, sobre Lerroux; pero en realidad sobre la bandera nacional.»

«Con éste y otros motivos semejantes vuelve á allí agitarse la opinión, y no faltan espíritus que vislumbren intenciones poco pacíficas en determinados elementos.»

Se 'ns vá fer notar qu' en aquest solt de *La Correspondencia* se 'ns aludia á nosaltres. Y creguin que al saberho ab una mica mes cayém d' espatllas.

***

Perque encare que aquí á Barcelona la caricatura *La bisbética domata* no vá fer cap soroll extraordinari, aixó deu ser degut á que 'ls catalans som sorts com una tapia. ¡Mirin á Madrit que desseguida varen sentirlo!

Y quína vista tan fina tenen aquells alarbs! Molta se 'n necessita pera confondre la figura de una domadora de Circo, ab l' Arcángel Sant Miquel; el monstro del lerrouxisme ab la patria espanyola, y un barret de jipi-japa ab la bandera nacional.

Sols els que sofreixen aqueixas aberracions monstro-

Don Nofre y 'ls seus parents,
'nant á seguir monuments.

sas son capassos de fer veure que creuen qu'hem inferit una ofensa á sentiments que nosaltres som els primers en respectar, y no per coacció, sino per rectitut de conciencia.

Afortunadament aquesta vegada els *soplones* han gastat el baf en vá.

La foguera no s'ha encés, porque la llenya era verda.

Estém agrahts á *El Liberal* per haver pres espontáneament la defensa de la nostra ignocencia.

Y mes encare per haver calificat de *cursi* la nostra caricatura.

Per *cursi* y ben *cursi* l'té á n'ell tothom, de manera que per aplicar aquest calificatiu á un altre está plenament desautorisat. Perque si sapigués qu'es aixó de ser *cursi*, ja fá molt temps que s'hauria curat ell de la seva gran *curseria*.

Una titulada Associació republicana de la Dependencia mercantil, diumenje passat vá obsequiar á n'en Lerroux ab un banquet.

No podrà queixarse, l'ex-emperador, dels seus amichs, qu'en la trista situació en que s'troba li prodigan els seus consols.

L'un día l'álbum dels obrers.

L'altre día l'banquet dels dependents mercantils.

Y no hi fá res que se'n pugui dir el *banquet de la derrota*. Perque l'obsequiat sempre podrà respondre:—¿Quién me quita lo *tragado*?

Deya aquest día *El Progreso*:

«El gobierno ha concedido una gran cruz al gobernador Sr Ossorio, *sin duda por el mérito contraído en las últimas elecciones* y como estímulo del que pueda contraer en las próximas.

«Con que ya lo saben los demás gobernadores; *con dejarse derrotar* tienen bastante para que les den una gran cruz.»

Analísém aquest desahogo.

Es un fet qu'en las últimas eleccions, per lo que atany á Barcelona, la *Solidaritat* vá sortir triomfant. Pero ¿sobre quí? Sobre l'errouxisme, qu'era l'únich element que lluytava.

Es aixís que *El Progreso* afirma que l'gobernador maurista va deixarse derrotar, *ergo* confessa implícitament qu'en Lerroux y en Maura anavan junts.

Y un cop formulat aquest argument irrefutable, ha arribat l'hora de reconéixer que no sempre la *Gaceta oficial del Celeste Imperio* diu mentidas. Alguna que altra vegada s' distreu y la veritat se li escapa.

Aquest any el Sr. Ossorio ha suprimit la visita que 'ls funcionaris del Govern civil feyan als monuments, en correcta formació, deixant en llibertat de anarhi particularment qui tingués á bé ferho.

D. Angel podrà ser tan conservador com vulguin; pero

en aquest punt ha procedit com un verdader lliberal. La devoció imposada no es devoció: es violencia.

Llegeixo:

«La coalición republicana de Mataró proclamó ayer candidato á la diputación á Cortes por el distrito al concejal de este Ayuntamiento D. Jesús Pinilla.

»Parece que éste, antes de aceptar, consultará con los organismos políticos que le eligieron concejal.»

Lo qual fa pensar que un dels primers consultats serà l Sr. Lerroux. Y nosaltres volém creure que també ho serà la companyia colonisadora de Fernando Póo, en la qual hi interessa l candidat solidari Sr. Rius y Torres, encare que aquesta societat no tingui res de política.

Perque no estarà mal aclarir si el Sr. Pinilla, cas que vagi á las Corts, está disposat á seguir las petjadas del Sr. Lerroux, prenent ab tanta energia com ell la defensa del *cacau*.

Un periódich ho assegura: ni en Maura ni en La Cierva están gayre contents del arcalde de Barcelona senyor Sanllehy.

Els dos cap-pares de la conservaduría veuen ab gran disgust que s' vagi deixant mermar per l' Ajuntament totas las facultats: que consenti's disminueixi el número dels empleats de consums de nomenclament del arcalde, y que s' transformi en guardia urbana dependint del Ajuntament una part del Cos de guardias municipals que dependían del arcalde.

Tot aixó ho consideran aquells senyors com una abdicació vergonyosa y com un gran perjudici.

Y diuen:—¿Qué 'ls hi quedarà als successius arcaldes de R. O. si se 'ls priva del dret de repartir credenciales y volants?

Se comprén que fassin aquesta pregunta aquells pels quals tota la política se reduheix á col·locar gent.

Pero si jo m' trobés dintre de la pell del Sr. Sanllehy, no vacilaria un moment en respondre:

—¿Ho volen saber lo que 'ls hi quedarà? Els ho vaig á dir. Els hi quedarà lo que jo m' he conquistat: la satisfacció de la meua conciencia, y la simpatía y el respecte del poble de Barcelona.

Días enrera va arribar á Barcelona el Sr. Redonet, gendre del Amo Toni, enviat expressament pel seu sogre, pera enterarse ben bé de cóm anava aixó de la *Solidaritat*.

¿Y no saben quinas impresions ne va treure?

Donchs jo sí que ho he sabut y 'ls ho vaig á dir clá y net: que va venir *Redonet* y se'n va anar *cantellut*.

Un vell poeta catalá, que acaba de baixar al sepulcre: D. Albert Quintana y Combis, el gran amich de n Víctor Balaguer, de n Lluís Roca, de n Francesch Pelay Briz; un dels últims representants de aquella generació d' entussiasistas poetas, precursors del gran moviment de Catalunya.

L' ÚLTIM VIATGE

De la fira á la cuyna.

Encare 'l recordém uns trenta anys enrera llegint ab prossopopeya las composicions, plenas d'entonació que li eran premiadas en els Jochs Florals. Alt, de faccions molt pronunciadas y ab sos cabells y barba que ja comensavan á blanquejarli, evocava ab sa típica figura el recort dels vells trobadors, quan cantava la trista mort del últim Comte d' Urgell.

Dedicat á la política doná sempre probas manifestas de caballerositat y honradesa.

Ja feya molt temps que s' havia retirat á la vida privada, extingintse 'ls seus últims anys entre 'ls consols de la seva familia que l' idolatrava.

Ja saben que ha mort *El Progreso* de Zaragoza, l' orga de manubri que tocava en Lerroux pels carrers de la victa ciutat.

Va morir de un enft... de deutes.

Un baturro ho deya ab frasse pintoresca:

—Ridiós! Pues no había de morir si tenía más acreedores que suscritores!

També Valencia 's desperta. El moviment de Catalunya ha comensat á vibrar en la xamosa terra dels tarongers.

Valencia Nova, un valent periódich regionalista, acaba de donar á llum una Circular convocant pera 'ls días 28, 29 y 30 del pròxim mes de juny, á tots els patriotas valencians á un *Congrés* en que s' ha d' estudiar una á una las fatals conseqüencias que tingué pera Valencia y Aragó la supressió dels furs, decretada contra tota rahó y justicia en 29 de juny de 1707 per Felip V.

Dirá algú que tot aixó dels furs es cosa vella.

Pero de lo vell ne surt lo nou; morts son els furs; pero viu l' esperit del poble que 'ls tingué... y 'ls pobles vius quan vé l' ocasió saben *solidarizarse*.

Dilluns s' efectuá ab molta ostentació 'l traslado de l' espasa de Sant Ignaci de Loyola, desde la parroquia de Betlém á la iglesia que posseheixen els jesuítas en el carrer de Casp.

¡Una espasa, instrument de combat y de mort, convertida en reliquia santa!

De contrasentits aixís se 'n veuen molts entre 'ls nostres clericals.

Pero escoltin: ¿no podría ser que 'ls jesuítas del carrer de Casp intentessin posar en el seu convent academia d' esgrima?

S' atribueix al *ilustre sociólogo* (aixís l' anomena *El Progreso*) Sr. Valentí y Camp, la següent manifestació:

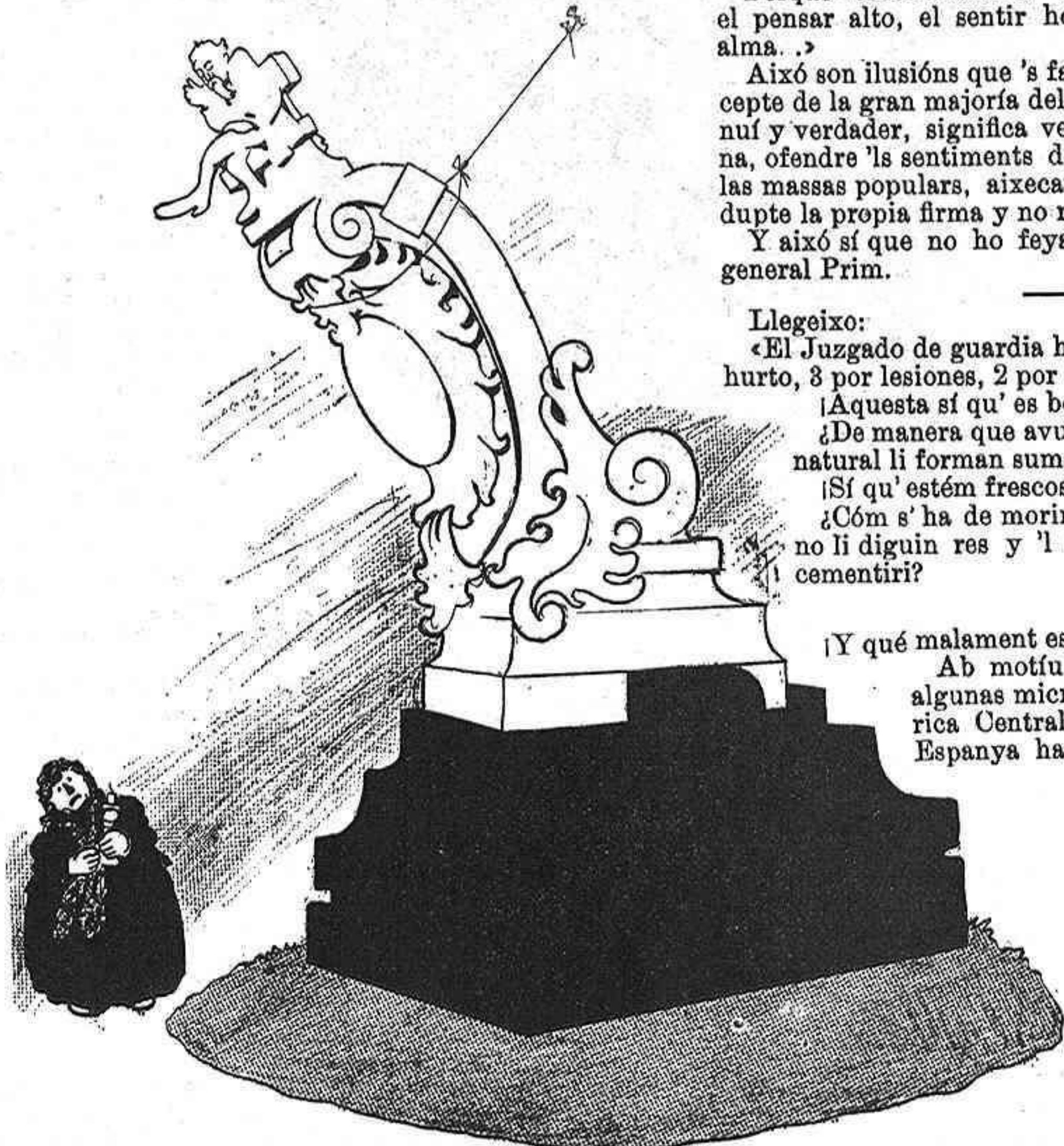
«Ja sé qu' en el districte del Vendrell me derrotarán; pero per aixó precisament hi vaig, pera que 'm derrotin. Desde que al meu *egregi* progenitor li van donar la gran pallissa en el districte de Vilanova-Sant Feliu, que no visch ni sossego. Jo, en aquest punt, no vull ser menos que 'l meu papá. Y fins me sembla que lograré aliviarlo del tot, si la pallissa que 'm donguin á mí, resulta molt més grossa que la qu' ell va rebre. De manera que 'ls que diuen que faig el joch del Alegret, candidat monárquich, contra en Carner candidat republicá, faltan á la veritat. L' únich móvil que m' impulsa es l' amor filial.»

¿Que no ho saben? «El *lerrouxisme* es catalá.»

Aixís ho diu *El Progreso*. Y encare més: assegura que molts anys avants de que nasqués en Lerroux, ja hi havia *lerrouxisme* á Catalunya. Eran *lerrouxistas* l' Abdón Terrades y en Degollada: ho era en Prim.

¡Sí, senyors! El general Prim. «El más catalán de los españoles, y el más español de los catalanes, como se le ha llamado, fué—aunque hubo un momento en que se equivocó—un gran *lerrouxista*.» Aixís, tal com sona.

EN PITARRA, INFORMANTSE

—Digui, senyora Mónica, ¿eran bonichs els monuments que ha seguit?
—Sí, señor: més bonichs que l de vosté.

Perque «el *lerrouxisme* —segóns *El Progreso*—significa el pensar alto, el sentir honradamente, el querer con alma...»

Aixó son ilusions que 's fa l' ex-emperador. En el concepte de la gran majoria dels catalans el *lerrouxisme* genuí y verdader, significa venir á Barcelona á fer fortuna, ofendre 'ls sentiments del poble catalá, embaucar á las masses populars, aixecar Casas del Pueblo, posar en dupte la propia firma y no rendir comptes.

Y aixó sí que no ho feyan ni l' Abdón Terrades, ni 'l general Prim.

Llegeixo:

«El Juzgado de guardia ha incoado 19 sumarios: 7 por hurto, 3 por lesiones, 2 por *muerte natural*...»

¡Aquesta sí qu' es bona!

¿De manera que avuy aquí al quí 's mor de mort natural li forman sumaria?

¡Sí qu' estém frescos!

¿Cóm s' ha de morir, donchs, pera que á un hom no li diguin res y 'l deixin anar tranquilament al cementiri?

¡Y qué malament estém de geografia, germans!

Ab motíu de l' actual agarrada entre algunas microscópicas nacions de l' América Central, casi tots els periódichs d' Espanya han parlat aquests días de la república de *Sant Salvador*.

Ab lo barato que 's venen avuy els mapas, ¿encare no han trobat, els apreciables colegas, manera d' enterarse de que la república de *Sant Salvador* no existeix?

Una gazetilla que ha donat la volta per tota la premsa local:

«A un drapayre del carrer de 'n Cirés li han robat la friolera de dotzenas de rellotges.»

¡Apreta! ¡Dotze dotzenas!
 ¿Y d' aixó 'n diuhen els
 diaris un *drapayre*?
 Aixó es un magatzemista
 de rellotges en tota la exten-
 sió de la paraula, senyors
 meus.

¡Quín horror!... Reparin
 las profundas y espantables
 cosas que diu el candidat
 lerrouxista solemnement re-
 ventat á Sant Feliu en las ú-
 timas eleccions provincials:

«¡Solidaridad!... Solidari-
 dad de intereses materiales,
 de apetitos feroces y de egois-
 mos desenfrenados, tu victo-
 ria es adúltera y tu reino effi-
 mero; tú has hundido tus ga-
 rras en el cuerpo del proleta-
 riado; la sangre que manará
 de sus heridas te ahogará y
 cubrirá los cuerpos de los
 vencidos y de los vencedores,
 convirtiendo á Cataluña en
 un sepulcro.»

¡Sant March, Santa Creu!..

¿Veritat que 'ls cabells s'
 erissan al llegir profecias tan
 desconsideradament aterra-
 doras?

Vosté 'ns dispensará, se-
 nyor Palau y Canadell, pero
 sincerament devém dirli que
 no creyema que 'l mer fet d'
 haver sigut derrotat l' auto-
 risi pera espantar de tan for-
 midable manera á la gent pa-
 cífica.

¿Cóm vol que dormím tran-
 quil, després d' haver passat els ulls per damunt de
 aquesta necrópolis... literaria?

Sort que, com arrepenit del pánich que ab la seva
 apocalíptica embestida ha sembrat, el mateix senyor Pa-
 lau afegeix mes avallet:

«Pero esto no será; es imposible que ésto suceda.»

¡Ah!... Respirém.

¡Quín pes ens hem tret de sobre!

Una frase de D. Alejandro, pronunciada en el banquet
 de la derrota y que, segóns noticias, siguié molt celebrada:

—¡Aquí se respira!

A la quènta tenfan las finestras obertas y l' ayre hi cir-
 culava ab tota llibertat.

El regidor senyor Morer, que també assistía al dinar,
 va manifestar—aixís al menos ho explica *El Progreso*—
 que sentía 'l seu ánim ple d'amargura «al ver que parte
 de los dependientes mercantiles se hallan hoy, política-
 mente, vendidos á las conveniencias de seis amos y ex-
 plotadores.»

¡Sis justos!... ¡Mireu si 'ls té ben contats!

De totas maneras, el dato es consolador.

Sempre hauría cregut que 'ls explotadors eran molts
 més.

Nota final del dinar:

—«Esto no es una mesa; es un altar...»

¡Ah, clericalots!...

Al notar l'abundancia de candidats antisolidaris que
 per tot arreu se presentan, deya un observador:

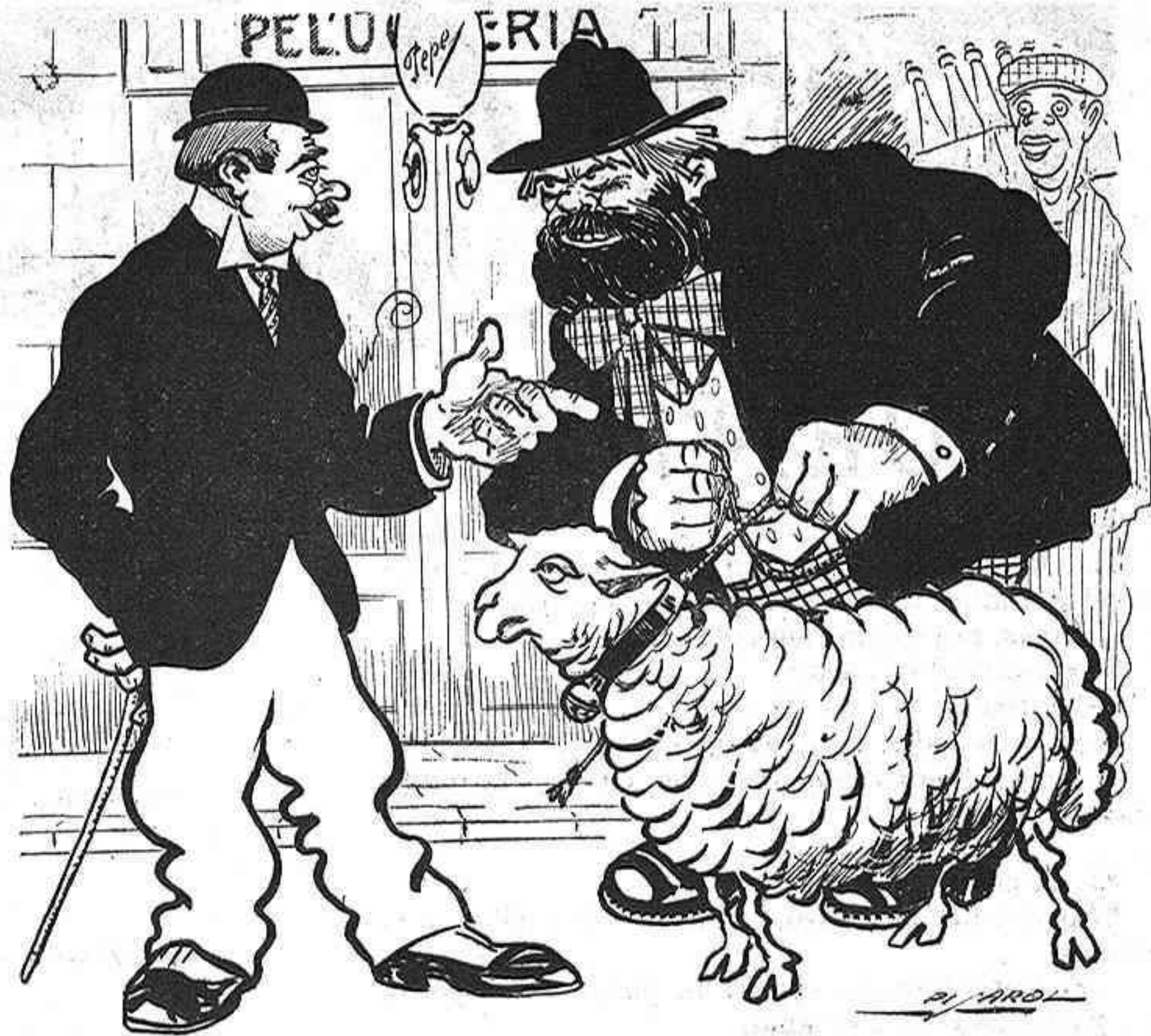
—«¡Quína xiripa per en Nadal! ¡No se 'n hi gira poca
 de feyna, després de las eleccions!»

Y no s' equivocava.

¿Vostés no saben quí es en Nadal?

Es un senyor que dirigeix una academia, de ball en la
 qual en tres lecciones se evita el ridículo.

CONSEQUÈNCIA

—¡Guapo!... ¿Un home tan radical com vosté també compra bé?

—Sí; pero ara 'l porto á cal barber porque l' esquilin ab el doble zero.

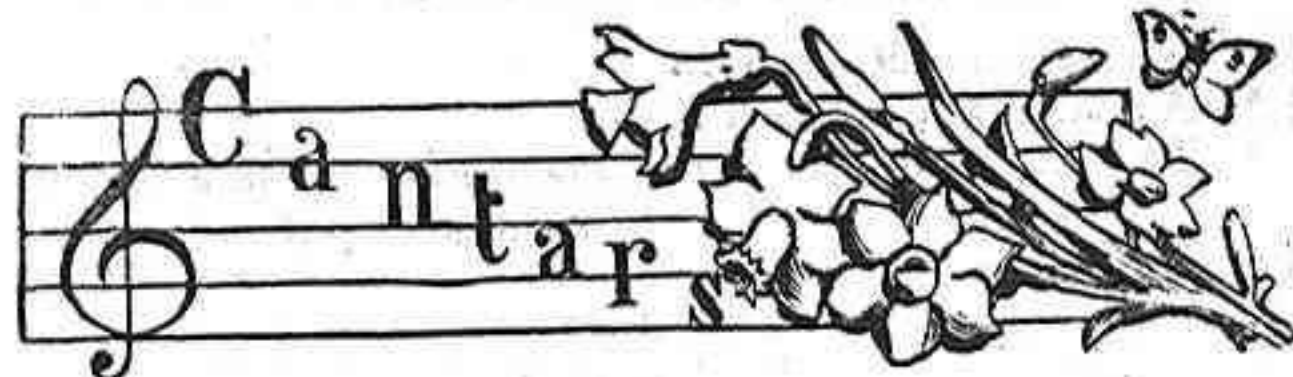
Avans de menjármel, vull tréureli la llana.

Xascarrillo de postres:

—¿Qu' es lo que dirías á qualsevol que s' assegues so-
 bre 'l teu sombrero?

—Home, 'l tractaría de idiota, de burro, de ximple.

—Donchs aplica't tots aquests calificatius, que t' has
 assegut sobre 'l meu.

¿Perque vols anar en cotxe
 no has volgut casarte ab mí?
 Donchs casat ab un cotxero
 que 'l tindrás sempre amanit.

Tos ulls diuhen que m' estimas,
 tos llabis m' ho solen dir,
 y mon cor me diu que pensas
 ab tothom menos ab mí.

Díus que de tant que has aymat
 y has suferit de día y nit,
 tens el cor tot esquinsat.
 Dona, festhi dá un surgit.

Quan admiro 'l cel rogent,
 penso sempre, nena hermosa,
 que 'l cel fins se torna roig
 vejent ta poca vergonya.

Un sol adrés de brillants
 fou el preu de ta deshonra,
 y encare lo comprador
 va pagártela de sobras.

E. QUERALT F.

QUÈNTOS

En una fonda:

Entra 'l camarer á la cambra de un client que ha tocat el timbre desde 'l llit per preguntarli:

—Digas, noy ¿quín temps fa avuy?

Resposta del camarer:

—Un temps cullera y forquilla.

—¿Qué vols dir? No t' entench.

—Ayay, ¿encare ho vol més clar? Un temps cubert.

En un café:

El parroquiá al mosso, rondicant ab visible mal humor:

—Fá mitja hora qu' espero 'm portis una copa de conyach que t' he demanat.

El mosso, molt amable:

—Sempre que 'm demanan conyac el faig esperar tot el més temps que puch.

—¿Y per qué?

—En interés del parroquiá. ¿Quí no sab que 'l conyac es un licor que quant més envelleix més guanya?

home de cor noble y rich
que á magnánim ningú 'l guanya.

Te una casa á n' el carrer
de la *prima-tersa-quarta*
que, segons, lo testament
á n' ella la te deixada.

GRANER DEL BARRI

II

Part del cos es la *primera*,
un article *dos-girat*,
un pronom es la *tercera*
y equipatje la *total*.

SANTIAGO CODINA

TARGETA

MANUELA B. ARBÓS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
el títul d' una sarsuela.

ANTONI CARARACH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Títul de una comedia.
1 1 2 7 6 7.—Arbre.
1 1 2 7 2.—Animal.
1 1 6 2.—Carrer de Barcelona.
3 4 7.—Verb.
3 6.—Lletra.
7.—Consonant.

UN LANCERO

GEROGLÍFICH

V I
R R
F I S
R D
I R I

TRES CALANDRIS DE MASNOU

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ma-ri-o-na*
2.ª ANAGRAMA.—*Cosas-Socas.*
3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Vendimia. — Emigrantes. —
El tirador de palomas.*

4.ª ROMBO.—

S
N A P
N E B O T
S A B A D E L L
P O D E R
T E R
L L

5.ª CONVERSA.—*Martí.*

6.ª GEROGLÍFICH.—*Per resclosas las rieras.*

TRENCA-CAPS

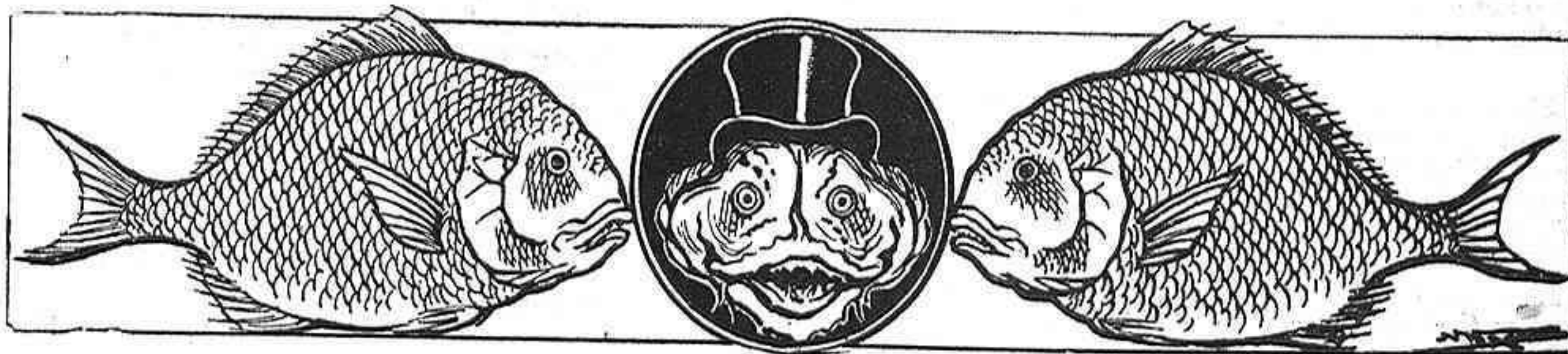
XARADAS

I

Una *dos-tres* d' en Macari,
la *te total* en Rabassa,

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Acaba de sortir:

OBRA NOVA DE
Santiago Rusiñol

Redolins de Ramón Casas

Versos de Gabriel Alomar

L'auca del Senyor Esteve

Un tomo en octau de 386 planas, paper de fil y imprés á varias tintas . . . . . Ptas. 10

NOVEDAD

EL VOLCÁN DE ORO

POR

JULIO VERNE

Tres cuadernos. . . . . Ptas. 3

JOSÉ NAKENS

Muestras de mi estilo

Un tomo. . . . . Ptas. 3

ANATOLE FRANCE

Historia cómica

Un tomo. . . . . Ptas. 3'50

J. BURGAS

JORDI ERÍN

EPISSODI DRAMÁTICH

DIÁLECH REPRESENTABLE

Un follet. . . . . Ptas. 0'50

PERICLE PIERI

DIVAGANT...

MONÓLECH

Traduhit per J. BURGAS

Un follet. . . . . Ptas. 0'50

Obra nova de *PERE ALDAVERT*:

A VOL D'AUCCELL

Un tomo en octau. . . . . Ptas. 3

ANGEL GUIMERA

LA RESSURRECCIÓ DE LLÁTZER

Un follet. . . . . Ptas. 0'50

D' AQUÍ POCHS DIAS:

LA MARE

Drama en quatre actes

de *SANTIAGO RUSIÑOL*

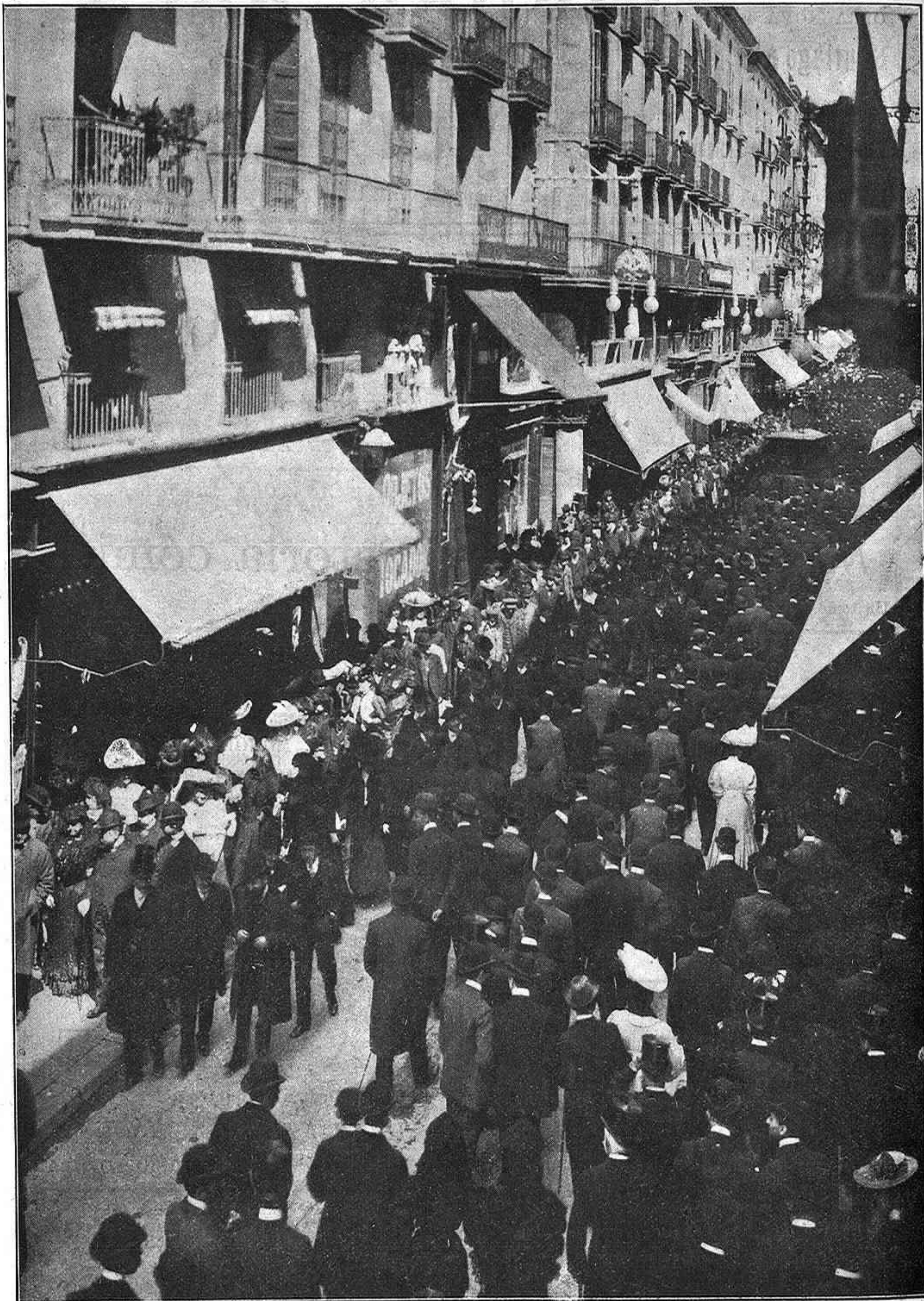
EDICIÓ POPULAR

Ley electoral para Diputados á Cortes

Un tomo. . . . . Precio: 2 pesetas

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

UNA TRADICIÓ BARCELONINA

El carrer de Fernando, entre dotze y una del Divendres Sant.